

A kecskeméti testvériskolát látták vendégül

Szakmai napok a Bernády iskolában

Fotó: Nagy Tibor

A többéves kapcsolat újabb láncszemeként a kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola pedagógusai október utolsó napjaiban a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Általános Iskolába látogattak. A vendégek október 27-én több tanórán vettek részt. Délután kölcsönösen bemutatták iskolájukat, és a kecskeméti vendégek által ajándékba hozott sok érdekes, színes fejlesztő játékot próbálták ki. Szombaton közös kirándulásra mentek, este pedig részt vettek a Bernády Napok díjkiosztó ünnepségén.

– Régebbi kapcsolatról van szó, mindkét iskolából jártak már diákok és oktatók tapasztalatcserén Kecskeméten és Marosvásárhelyen is. Ezúttal 15 kolléga jött el hozzánk. Mivel a múlt évben elmaradt a látogatás, nagyon örültünk a polgármesteri hivatal által meghirdetett pályázatnak, amit megnyertünk, és a hivatal biztosítja a rendezvény költségeinek a 75 százalékát, a megmaradó 25 százalékot iskolánk fedezi. Úgy gondoltuk, hogy ezúttal csak oktatókat hívtunk meg, akikkel szakmai napot tartunk. Délelőtt nyílt órák voltak és azok kiértékelése, most a két iskola bemutatása következik – mondta el érdeklődésünkre Kupán Edit, a Bernády iskola igazgatónöje a péntek délutáni rendezvényen. A vitadélutánra

(Folytatás az 5. oldalon)

Bodolai Gyöngyi

Szilágyi Erzsébetek, walesi bárdok

Balladamonó versennyel ünnepelte Arany János születésének 200. évfordulóját a hét végén a marosvásárhelyi Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület. A megmérettetésre benevezett diákok a XIX. század kiemelkedő költőjének legszebb alkotásai közül szólaftattak meg néhányat.

4.

Életképes stratégiát kell kidolgozni

A több mint tizenöt éve aligzgatói tisztséget betöltő pedagógus kifejtette, hogy mindenekeelőtt azért fogadta el a minisztériumi állást, mert ezáltal felülről is betekintést nyerhet a tanügy helyzetébe és tehetsége, illetve a lehetőségek mértékében megpróbál tenni a magyar nyelvű oktatás érdekében.

5.

Ahol egy magyar is számít

Erdőtárral tarkított domb alatt visz a köves út Nagyercsébe, ahonnan egy domb választ el a községközponttól, Balától. Ide azonban könnyebben jutunk el arról a megyei útról, amely Sárpatáig, s onnan vissza a Maros völgyéig vezet.

6.

Maros KK: Megpróbálták – félúton feladták

Remek védelemmel kezdte pedig a meccset a Maros KK, és bár már akkor is látszott, hogy aligha lesz elég a lelkesedés a hosszú paddal rendelkező és képzetesebb kolozsváriak ellen, mégis örvendhetett a szurkoló, hogy lám, küzdeni is tudnak ezek a fiúk.

9.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Járulékok és kiskapuk

Benedek István

Hétfőre halasztották az adórendszer-változtatásokról dönteni hivatott kormányülést, mert péntekre nem került rá minden szükséges látamozás a tervezetekre, melyek nem csak a közvélemény számára átláthatatlanok, jól láthatóan a kormányosoknak sem sok fogalma van róla, hogy milyen szellemet készülnek kiereszteni a palackból. Folyamatos a ködösítés.

Mint például amikor a szocdem pártvezér szigorú hangerővel jelenti be pénteken, hogy a munkáltatók esetében büncselekménynek fog számítani, ha nem utalják át az állam számára a tb-járulék összegét. Ettől a naiv adófizető azt hiszi, hogy őt majd jól megvédi a kormánypárt a kizsákmányoló munkáltatójától. Pedig ismét csak átvették.

A jelenlegi rendszerben az alkalmazott és a munkaadója által fizetett tb-járulékokat egyaránt a cég kell átutalja az államnak a saját, illetve alkalmazottja nevében. Mivel sok ügyeskedő kijátszotta az előírást, és nem fizetett, 12 éve egy, az adócsalás visszaszorítását célzó törvényben ezt a mulasztást büncselekménnyé minősítették, és börtönnel kezdték büntetni. Akkortól valamit javultak is az államkassza bevételi mutatói ezeknél a tételeknél. Csakhogy a fehér galléros lóköltők ezt a törvényi előírást többször is megtámadták az alkotmánybírószágon, amely szűk két éve hozott is egy olyan ítéletet, amely szerint ezért a mulasztásért már nem jár börtön. A talárosok ezt nem mondták ki konkrétan, hanem a vitatott jogszabály pontosítását kérték. Ezt a pontosítást a vonatkozó törvényben az előző, technokrata kormány nem tette meg, amiért kaptak

(Folytatás a 3. oldalon)

Arany-balladák diákhangon

Szilágyi Erzsébetek, walesi bárdok

Balladamondó versennyel ünnepelte Arany János születésének 200. évfordulóját a hét végén a marosvásárhelyi Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület. A megmérettetésre benevezett diákok a XIX. század kiemelkedő költőjének legszebb alkotásai közül szólaltattak meg néhányat.

Nagy Székely Ildikó

Szombat délelőtt négy V–VIII. osztályos és nyolc középiskolás érkezett „szurkoló” szülőkkel, testvérekkel a Studium Prospero Kulturális Központ Forradalom utcai székhelyére. Az ünneplőbe öltözött gyermekeket, fiatalokat *Náznán Olga*, a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület elnöke üdvözölte, majd hamarosan el is indult a balladalánc. A szavalók sorrendjét sorshúzás alapján döntötték el, elsőként a kisebbek, utánuk a középiskolások következtek.

A mezőnyt a lányok uralták, mindössze két középiskolás fiú nevezett be a versenyre. Az általános iskolások korcsoportjában egy hatodikos és egy hetedikos lány a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Általános Iskolát képviselte, egy székely ruhás balladamondó Havadról érkezett, és a nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola egyik diákja is részt vett a versenyen. A

IX–XII. osztályosok megmérettetésén a marosvásárhelyi tanintézetek közül a Művészeti Szaklíceum, a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum és az Avram Iancu Technológiai Líceum képviseltetett, a szászrégeni Lucian Blaga Iskola-központból egy, a nyáradszeredai Bocskai István Elméleti Líceumból két diák érkezett.

A szavalók a verseny meghirdetői által ajánlott balladák közül az iskolai tananyagban szereplő két alkotást részesítették előnyben, a Mátyás anyja címűt öten, A walesi bárdokat négyen adták elő. Két diák az V. László című balladát választotta, egyszer pedig a Zách Klára is elhangzott, a javasolt balladák között szereplő Szondi két apródja, a Tengeri-hántás, a Tetemre hívás és az Agnes asszony viszont kimaradt a verseny kínálatából. Szinte minden diák hibátlan szövegismerettel és többnyire helyes hangsúlyozással nyerve el az értékelő bizottság tetszését, néhány szavalatnál pedig a ballada hangulata, a művel való igazi találkozás is érzékelhetővé vált.

A legfiatalabb versenyző a Dr. Bernády György Általános Iskola hatodikosa, *Neagoi Éva* volt, aki a sorshúzáson éppen az 1. számot húzta. Szépen, tisztán adta elő a levelét megíró Szilágyi Erzsébet történetét. A verseny végén arról kérdeztük, miért éppen erre a balladára esett a választása.

– Nagyon tetszik a mű érzelmi

világa, illetve a szöveg, amely mindezt kifejezésre juttatja. Számomra nagyon fontos ez a ballada – mondta Éva, majd azt is hozzátette, hogy két-három hetet készült a versenyre. Édesanyjától megtudtuk, hogy lánya már óvodás korától több hasonló megmérettetésen részt vett, második osztályban mesemondó, harmadikban szavalóversenyen képviselte osztályát az országos döntőn.

Fotó: Nagy Tibor

Muzsikált a száraz fa

Citerások találkoztak Jedden

Negyedszer találkoztak a hét végén az erdélyi citerások, és ezúttal magyarországiak is csatlakoztak hozzájuk.

Gligor Róbert László

Mintegy száz citerás pengette meg a húrokat a hét végén Maros megyében, szombaton délben a jeddi művelődési otthonban léptek színpadra a hazai és magyarországi csapatok: a sort a jeddi kiscsoport nyitotta meg, majd a marosvásárhelyi Soós Henczel Katalin pengett, Körtvélyfájáról két énekes legényke érkezett, Antal Péter és Szász Csanád, Marosszentgyörgyről két idős zenész, majd a vásárhelyi Galagonya, Csikborzsova, Székelyszentmihály, Mezősámsond, a szilágysomlyói Szederinda, a jeddi időscsoport, a vásárhelyi Fagyöngy, Magyarországról a balmazújvárosi Kadarc és a Kósza Duó léptek sorra a színpadra.

A történet 2007-ben kezdődött, amikor az EMKE pályázatot nyert, hogy elkészíthesse egy kistérség kulturális stratégiáját. A választás a Székely Mezősége esett – idézte fel kérdésünkre *Fazakas Ildikó* szervező, az EMKE Maros megyei szervezetének elnökségi tagja. A felmérés során rájötték, hogy ebben a térségben régebben sokan citeráztak, ma már jóval kevesebben, inkább csak a sámsondiak éltetik még ezt a hangszer. Bőr-Hunyadi Gyulát kérték fel, hogy szakmailag és a hangszeroktatásban a segítségükre legyen, és 2010-ben megszervezték az első citeratábort Erdőcsinád, ami azóta állandósult, idén már a nyolcadikat is maguk mögött tudják. Ezeknek a táboroknak az eredményeképp alakultak citeracsoportok Jedden, Erdőcsinád, Szovátán, Körtvélyfáján, de azóta Hargita megyeiekkel is kap-

csolatba kerültek, azaz „terjeszkedik a hálózat” – mondta el *Fazakas Ildikó*. A jeddiekben állandó partnerre találtak, így már negyedszerre szervezhettek itt citerástalálkozót, ami több mint színpadi bemutatkozás, ez a hangszer szerelmeseinek évi erdélyi szakmai találkozója is. Szeretnek közösen énekelni, játszani, de az idősebbek már restellik elővenni a citerát és színpadra állni, pedig ez jó példa volna a gyerekek számára. Amúgy Marosvásárhelyen több próbálkozás is volt a gyerekek citeraoktatására, de az eredmények a remélnél szárazabbak, azonban vannak gyerekek, akik részt vesznek a csinádi nyári táborokban.

Nem akadály a távolság és a kor

A jeddi csapat öt éve alakult, jelenleg heten alkotják, felnőttek és gyerekek, akik szeretik a népzene – mondta el *Nagy János* csapatvezető, aki citerakészítéssel is foglalkozik. Gyerekkorában még az

idősek használták a hangszer, kiültek vele a ház elé muzsikálni. Ettől a generációtól tanulták el, és viszik tovább. Székelyszentmihályon 1974 óta folyamatos a citerazene, a jelenlegi csapat 2009-ben jött létre, ma 12 citerás és három énekes alkotja. Az énekes azért szükséges, mert hagyományos nyomós citerán játszanak, s így jobban hallható a dal – tudtuk meg *Nagy Márta* irányítótól. A csapat a szomszédos megye számos helységében és rendezvényén fellép, ők maguk is szerveztek két citerástalálkozót, Jedden pedig harmadszor léptek fel, a csinádi táborban is már kétszer voltak.

Szilágysomlyón a Báthori Alapítvány Játékkuckó csoportja tizenegy éve hozott létre citeracsoportot, két generáció már kinőtt, jelenleg általános iskolások citeráznak, de van egy-egy népesebb elemi osztályos és óvodás csoportjuk is, így az utánpótlás biztosított. *Kovács Csaba* ve-

zető szerint nagyon fontos, hogy csak autentikus népzenei játsszanak, megőrizték és éltesék az ősi dallamokat – hívta fel a figyelmet a szakember, aki Szakál Renátával együtt alkotja a Kósza Duót, és már komolyabb darabokat játszanak a citerán. Tapasztalata szerint a fiatalok középiskolás korban abbahagyják a hangszerjátékot, de aki „megfertőződött” gyermekkorában, az előbb-utóbb ismét kézbe veszi a citerát.

Új kapcsolatokat építeni és hagyományainkat ápolni érkezett Erdélybe a balmazújvárosi Kadarc 2008-ban alakult együttese. A Hortobágyon a citerának nagy hagyománya volt, de városukban főleg a fűvös hangszeresek a kedveltek, a citerajáték 2000 óta kezd elterjedni – derült ki *Kovácsné Kenyeres Márta* művészeti vezető szavaiból. Csapatuk Magyarország számos településén fellépett, de Lengyelországban, Szlovákiában is járt, Szatmárnémetivel is kapcsolatot ápolnak, ám Belső-Erdélyben először járnak. Ők nem országhatárokon, hanem Kárpát-medencei magyarságban gon-

A verseny díjkiosztó ünnepségét vasárnap délután tartották a Kultúrpalota Tükörtermében. Ekkor az értékelő bizottság – Simon György magyar szakos tanár, a zsűri elnöke, Kovács Margit magyar szakos tanárnő, Kilyén Ilka színművész, illetve a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesületet képviselő Fogarasi Irma és Incze Vanda – szerint legjobbnak ítélt szavalók újra előadhatták a hozzájuk legközelebb álló Arany-balladát. Mivel az eredményhirdetésre lapzártánk után került sor, erre keddi lapszámunkban térünk vissza.

dolkodnak, ezért nem akadály számukra az országhatár, hogy véreikkel találkozzanak, egymásnak átadják a népzene szeretetét és gazdagítsák magyarságunkat.

A Pro Provincia Egyesület, a jeddi citeracsoport és az EMKE Maros megyei szervezete által, a Maros Megyei Tanács, a Communitas Alapítvány és a jeddi önkormányzat támogatásával szervezett hét végi szakmai találkozón minden korcsoport képviseltette magát. A legifjabb citerás a 7 éves vásárhelyi Soós Henczel Katalin volt, a legifjabb énekes az ugyanannyi idős körtvélyfői Szász Csanád, a legidősebb citerás a 80 éves csikborzsovai Onodi Lajos. A 13 éves balmazújvárosi Tar Gergő már hét éve citerázik, heti négy-öt órát gyakorol. Ehhez képest a harmincas éveiben járó jobbágyfalvi Szász házaspár még „újoncnak” számít a maga két-három évével. Kinga kapott egy citerát, így elkezdett rajta játszani, míg férje, Sándor nagybőgőn kíséerte, de aztán ő maga is átpártolt ehhez a hangszerhez – mesélték el. Jelenleg a zömében pedagógusok alkotta Galagonyában játszanak, és hetente bejárnak Vásárhelyre tanulni.

Gyümölcsöző kapcsolatok

A rendezvény kiértékelése ezután következik, de a szervezők szerint több mint százan vettek részt rajta, két citeracsoport objektív okok miatt nem tudott megjelenni, összességében pedig jól sikerült a találkozó. Szakmailag mindenkinek tanulságos volt, Székelyföldön a hagyományos nyomós citerát használják, ami más, mint amin például Vásárhelyen játszanak, ahol már szakember oktat, de Magyarországon is egészen más citerákat használnak, azok felépítése és hangzása nagyon sok mindent megenged a zenésznek – összegzett *Fazakas Ildikó*, remélve, hogy a magyarországiakkal fennálló és most kialakuló új szakmai és baráti kapcsolatok fennmaradnak.

Mintegy száz citerás pengette meg a húrokat a hét végén Jedden Fotó: Gligor Róbert László

A tankönyvek magyar nyelvre fordításáért

Életképes stratégiát kell kidolgozni

Szeptember végétől Fodor Sándor József az oktatási minisztérium nemzeti kisebbségi államtitkárságán a magyar nyelvű oktatásért felelős tanácsosként tevékenykedik. Az új típusú feladatköréről, a tankönyvek magyar nyelvű fordításának hiányosságairól, az életképes stratégia kidolgozásának szükségességéről beszélgettünk.

Szer Pálosy Piroska

A dicsőszentmártoni Traian Általános Iskola igazgatóját eddig a Kökényes Néptáncgyűttes alapítója és vezetőjeként, illetve a helyi tanács képviselőjeként ismerték. Dicsőszentmárton egyetlen magyar személyiségről – Ligeti György zeneszerzőről – elnevezett utcája is az ő kezdeményezése nyomán valósult meg, emellett sok olyan civil, illetve önkormányzati kezdeményezés kapcsolódik az ő nevéhez, melyek a helybéli magyar közösséget szolgálták. A több mint tizenöt éve igazgatói tisztséget betöltő pedagógus kifejtette, hogy mindezek előtt azért fogadta el a minisztériumi állást, mert ezáltal felülről is betekintést nyerhet a tanügyi helyzetre és tehetsége, illetve a lehetőségek mértékében megpróbál tenni a magyar nyelvű oktatás érdekében. Megkeresésünkre elmondta, hogy az Oktatási Minisztérium nemzeti kisebbségi osztályára szakembereket kereset, így adódott ez a lehetőség, amelyre nem volt egyszerű ígert mondanía. Annak ellenére, hogy számára egyben kihívás, tudatában van annak a hatalmas felelősségnek is, amely ezzel az egyelőre

Fotó: Nagy Tibor

hat hónapra szóló áthelyezéssel jár. – Eddig láttam, megéltem belülről a tanügyi rendszerben adódó gondokat, az új feladattal országra kiterjedő szemszögből is megtapasztalhatom a hiányosságok forrását. Természetesen nem lehet rálátásom mindenre, de a tizenöt évnyi igazgatói tapasztalattal remélhetőleg tudok valamit tenni a magyar oktatásért – mondta.

Érdeklődésünkre kifejtette, hogy feladatköre az V-XII. osztályosok számára szervezett, magyarul zajló országos versenyek, valamint a VI. osztályosok magyar nyelvű képességfelmérésének országos megszervezése és irányítása. Ezenkívül a magyar tankönyvek, segédanyagok és eszközök felülvizsgálásán dolgozó munkacsoportok irányítása is érintené a hatáskörét.

A tankönyvfordítás „mostohagyerek”

– Hány tankönyvkiadó és melyek vállalják a román tankönyvek lefor-

dítatását magyar nyelvre? – kérdeztük az oktatási tanácsadót.

– Egyelőre ez a kérdés nem tisztázott. A létező tankönyvek a kiadók tulajdonjogába tartoznak, ők határoznak arról, hogy fordítják vagy sem a tankönyveiket. A legtöbb kiadó nem szívesen vállalja a könyvnyomtatás mellett a pluszköltségekkel járó fordításokat, illetve a tankönyvekhez tartozó CD-k elkészítését. A fordítás is teljesen az őket illető hatáskörbe tartozik. A fent említettek mellett, mivel ezres csomagokban számolnak, számukra nem mindegy, hogy öt- vagy ötvenezer darab kiadását vállalják fel. Az is gátat szab a lehetőségeknek, hogy egy kiadónak sem teljes a jóváhagyott tankönyvcsomagja, ezért több kiadó munkája kell ahhoz, hogy a magyar (illetve a más kisebbségi) diákok teljes tankönyvcsomaghoz juthassanak.

– Hány magyar nyelvű V. osztályos tankönyvre lenne szükség jelenleg?

– Jelenleg kb. tízezer ötödik osztályos magyar tankönyvre lenne szükség mindenik tantárgyból. Kivételt képeznek azok a tankönyvek, melyek már az ötödikesek tulajdonában vannak a tanév megkezdésétől.

– Egy hónap állt még csak rendelkezésére, ennyi idő alatt milyen következtetéseket vont le az anyanyelvi tankönyvkiadás hiányosságait illetően?

– A legnagyobb hiányosságnak azt tartom, hogy nem készültek kisebbségi nyelven írt specifikus tankönyvek. Azt, hogy miért nem fektettek erre nagyobb hangsúlyt, egyelőre nem sikerült megfeyteni, annyi bizonyos, hogy az évek során nem dolgoztak ki egy életképes stratégiát a tankönyvkiadás ezen hiányosságainak orvoslására. A legnagyobb akadály, hogy a módszertan szerint a kisebbségi nyelven megírt tankönyveket román fordításban kell leadni a pályázatra, nem csak nyomtatott, de digitális formában is. Ez a kiadónak dupla költséget jelent. Elkészültek ugyan a román nyelvű tankönyvek, de a magyar, német, ukrán stb. fordításokat elhanyagolták, pont a fent említett bonyodal-

mas eljárásoknak köszönhetően. Ahhoz, hogy évente ne ismétlődjön a magyar anyanyelvű tankönyvek hiánya, a kiadók az országból olyan szakembereket kellett volna az évek során toborozzanak és megfelelően motiváljanak is, akik tökéletesen el tudnák látni a fordítói feladatokat.

– Meg lehet-e oldani azt, amit huszonvalahány éve elhanyagoltak?

– Összefogással és komoly akarral mindent meg lehetne oldani. Az egykori országos tankönyvkiadó állítólag leválna az oktatási minisztériumtól és önálló entitásként felvállalná a tankönyvek lefordítását és kiadását. Kovács Irénke államtitkár asszony prioritásként kezeli az ügyet és megpróbál mindent megtenni annak érdekében, hogy mind a jogi, mind az anyagi háttér biztosítva legyen a tankönyvprobléma megoldása érdekében. Másfelől rendkívül fontos a politikum segítségével ahhoz, hogy a megfelelő kapuk megnyíljanak, mert a szakmai akarat önmagában, sajnos, nem elegendő. Bizom benne, hogy az elkövetkezendőkben ez így lesz – hangsúlyozta Fodor Sándor József oktatási tanácsos.

Szakmai napok a Bernády iskolában

(Folytatás az 1. oldalról)

meghívtak román kollégákat, valamint az Avram Iancu Technológiai Líceum képviselőit is, hogy erősítsék a kapcsolatot, hiszen a két iskola egy konzorciumban működik – tette hozzá.

– Délelőtt 9-11 között zajlottak a bemutató órák az alsó tagozatos osztályokban (olvasás, zene, matematika, testnevelés), a felső tagozaton zene-, matematika-, testnevelés- és angolórán vettek részt, valamint a negyedik osztályosok néptáncbemutatóján. Egy román tagozatos kollégánónk is vállalt egy interaktív tanórát, ami nagyon elnyerte a vendégek tetszését. Délben körbeültünk, és megbeszéltük a hasonlóságokat és különbségeket. Összességében az órák hangulatát, a pedagógusok és diákok közötti kapcsolatot értékelték – számolt be a délelőtti programról Ozsváth Hajnal.

– Nagy szeretettel készültünk erre a négy napra, és Kupán Edit igazgatótársammal együtt hónapok óta arra törekedtünk, hogy tartalmas szakmai foglalkozásokat, szakmai napokat tudjunk a kollégáknak nyújtani. Ma délelőtt 13 marosvásárhelyi pedagógus vállalta, hogy bemutató órát tart, amit szeretnék megköszönni. Az óraelemzéseken megbeszéltük a számunkra fontos és megkapó dolgokat. Mindannyian azt állapítottuk meg, hogy az iskolában szakmailag jól felkészült kollégák tanítanak, és a gyermekek tudásszintje figyelemre méltó. Kíváncsiak voltunk, hogy a matematikaoktatás hogyan történik, és elmondhatjuk, hogy a gyermekek olyan magas szinten tudják a tantár-

gyat, hogy nyugodtan felvételizhetnének a középiskolába – mondta Lovrityné Bóta Klára, a kecskeméti iskola igazgatónője.

Délután köszönetekkel kezdődött a program, amelynek során kölcsönösen megajándékozták egymást. A vendégek a kecskeméti iskola tanterületének ajándékaival lepték meg a Dr. Bernády György iskola pedagógusait és diákjait. Azzal a szándékkal, hogy az ajándékok segítségével még tartalmasabbá lehessen tenni a gyermekekkel való foglalkozást, CD-lejátszókat, a magyar és matematikaképesség fejlesztését célzó Kuvik programot és kellékeit, színes ceruzát, filctollat, a logikát és készségeket fejlesztő

szép társasjátékokat, a kecskeméti tankerületi igazgató jóvoltából pedig a Novum Kiadónál megjelent sok mesekönyvet, regényeket, természettudományi könyveket hoztak ajándékba az iskola könyvtárának.

A délutáni tevékenység a két iskoláról készült bemutatóval folytatódott. Márton Imre Csaba angol szakos tanár az 1906-ban, dr. Bernády György polgármestersége idején épült volt Sándor János utcai iskola történetét mutatta be. A tanintézmény hosszas huzavona után 2013-ban vette fel az építető polgármester nevét. Ma az alsó tagozat tíz magyar és tíz román tanuló ötödik osztályába 597 diák, a felső tagozat nyolc, illetve hét osztályába 378 ta-

nul jár, akiket 30 alsó tagozatos és 55 felső tagozatos pedagógus oktat. Kiemelte a diákok által a különböző versenyeken, vetélkedőkön elért eredményeket, és az évfordulókhoz, neves napokhoz kapcsolódó rendezvényeket.

– Nincs olyan célunk, amit összefogással, akarattal ne tudnánk megvalósítani – hangzott el Lovrity Sándorné Bóta Klára, az 1972-ben alakult kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola intézményvezetőjének bemutatójában, aki elmondta, hogy az általa vezetett három iskolából álló nyolcosztályos tanintézmény fő profilja a sokoldalú személyiségfejlesztés. A székhely Arany János iskolába közel 800 diák jár, akik közül 15 osztály az alsó és 16 a felső tagozat-

ton működik, a pedagógusok száma 61. Az emelt szinten oktatott matematikán és idegen nyelven kívül kiemelt oktatási terület az anyanyelvi és a természettudományi nevelés. 12 interaktív tábla, internethálózat, korszerű műfüves sportpálya, ökokert szolgálja többek között az oktatás tárgyi feltételeit. Az akkreditált európai tehetségpontként számontartott intézményben rendezik meg a 25 éves Varjú Lajos Országos Tehetségdonozó Versenyt, amely a hat-hét tantárgyból (matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, a technikai életvitel, informatika, természetismeret) kiváló diákok természettudományos ismereteit méri. A versenyen való részvételt az igazgatónő felajánlotta a Bernády iskolának is. A szegedi egyetem kutatóiskolájának számító tanintézményben gazdag szakköri, sport- és művelődési tevékenység folyik. Tanítványaik 92 százaléka érettségire adó középiskolában tanul tovább, mégis meg kell küzdeni a diákokért – mondta az intézményvezető, aki nagy szeretettel beszélt az általa vezetett iskoláról.

A délután munkaműhelyek keretében a két iskola pedagógusai között az újabb innovációs törekvések, módszerek bemutatására került sor.

– Kupán Edit igazgató asszonyval az a célunk, hogy a két iskola közötti szakmai kapcsolat hosszan tartó, folyamatos legyen, és olyan versenyekre is el tudjunk egymáshoz jutni, ami a gyermekeink számára meghatározó jelentőségű, és a részvétellel a tehetséggondozás területén nagymértékben gyarapodnak – mondta a kecskeméti iskola vezetője.

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Szórványsors Ahol egy magyar is számít

Alighogy elhagyjuk Szászrégent Beresztelke irányába, nyugatnak tartva a mezőségi kietlen dombok között kanyarog az út. Bármerre tartunk, ugyanaz a táj fogad. Valamikor erdő borította a vidéket, de annak még a történelmi emléke is halovány. Pedig itt hajdanában járt besenyő, kun, honfoglaló magyar, tatár, aztán az évszázadok során letelepedett és elment, vagy maradt szász, román és roma. Feltűnik a faragói tó, amelynek partja helyenként a Duna-delta sásrengetegére emlékeztet. Erdőtárréjjal tarkított domb alatt visz a köves út Nagyercsébe, ahonnan egy domb választ el a községközponttól, Balától. Ide azonban könnyebben jutunk el arról a megyei útról, amely Sárpatáig, s onnan vissza a Maros völgyéig vezet.

Vajda György

A Baláról szóló első hivatalos dokumentumot 1327-ben keltezték. A falu nevét egykori lakójáról kapta. Ercsét először 1439-ben említik az okiratok. A község hivatalos honlapján a 2011-es népszámlálási adatok szerint 756 lakosa van Balának, ebből 86,9%-a románnak, a 7,01%-a cigánynak, míg 1,98%-a magyarnak vallotta magát, és 4,1%-uk nem tartozott egyik etnikumhoz sem. A vallásfelekezeti eloszlást illetően: 92,33% ortodox, 1,59%-a református, 1,06%-a görögkatolikus, míg 4,37%-a nem hívő.

Nagyercse a magyarfülpösi református egyházközséghez tartozik. *Ady István* lelképásztor 1984-ben vette át a gyülekezetet. Ekkor a faluban négy református volt. 1998 márciusában a Népújság (Lokodi Imre) riportban számolt be az utolsó magyarokról, Nagy Ilonáról és fiáról, Györgyről. Ő mesélt arról, hogy valamikor az 1960-as években több mint száz magyar volt Nagyercsében. Aztán mind elmentek, a pap is elköltözött, közel 40 éve filiálé lettek. 2016 januárjában eltemették az utolsó református magyart is, a templom árva maradt. Vagy mégsem?

2002. április 12-én Marosvásárhelyről kiköltözött egy vegyes ajkú család, Oprea Bulat Gheorghe és felesége, Emese. Elmondásuk szerint a férfi kőműves volt a hajdani állami építkezési vállalatnál (TCM), a nő a Rotecom Rt.-nél elárúsító. Mindkét cég csődbe ment, munka nélkül maradtak. Meggyesfalván laktak egy garzonban, nem bírták fizetni a közköltséget, a lakásfenntartást, ezért eladták. Ebből a pénzből vásároltak házat Nagyercsében, és kiköltöztek. A férfi ortodox, a nő római katolikus, amikor

meghalt az utolsó református, ő maradt az egyetlen magyar a faluban.

Ady István lelképásztorral egy falcsempével kicifrázott kicsi ház előtt állunk meg. Az udvarról visszaköszön a szegénység. Bulat Emese fogad, de nincs ahova leülni a házban. Mindenük össze van zsúfolva egy szobába, talán azért, hogy ne kelljen a másikat is fűteni. Ez a konyha, a hálószoba, nappali, kamra s minden. Nem időzünk. A templomba megyünk. Közben előkerül a férj is, és vele együtt a templomkulcs. Menet közben mondja Emese, hogy most sincs jövendelmük, csak a segély, amit a gyerek után kapnak. Az egyikért, a negyedik fiúért, mert van egy 29 éves fiuk is, de ő Konstancán van, ahol örként dolgozik. Még néha idénymunkából csurran-cseppen nagy ritkán.

– Amikor ideköltöztünk, megkérte a tiszteletes úr az uramat, hogy harangozzon, ha valami történik Nagy Károllyal, mert ő volt az utolsó gondnok és harangozó is

egyben. Így amikor Károly elment a mezőre az állatokkal, volt aki harangozzon – mondta Emese.

A templom felé tartunk, amely egy domboldalon van, mintha uralná azt a kis völgyet, ahol szerényen meghúzódnak a házak. Különálló fa harangláb áll az udvaron, ahova egy szerényen faragott kapun lehet bejutni, rajta bevésve egy évszám: 1946. Felérünk, nyikorogva nyílik a kapu, majd a templomajtó is kitarul előttünk. Csodálatos kazettamennyezetes, hajdanában festett mellvédes karzattal, csipkézett barokk díszítésű padokkal, kopott, de így is remekműű szószékkoronával berendezett helyiségben vagyunk. Egykor egyhajós katolikus templom lehetett, amelynek oltára helyén két igen jó állapotban megmaradt címer áll, alatta kőbe vésett latin felirat az 1762-es évszámmal.

Megtudom, hogy a XV. század előtt már állt itt középkori templom. Sajnos, oklevél nem maradt fenn róla. A már említett Tol-

Fotó: Vajda György

dalagi- és Losonczy–Bánffy-címer alatti felirat az 1762-es átépítésről tanúskodik. Nem véletlenül, hiszen a koronkai kastélyt is építettő

reformátusokhoz, úgymint már több mint 10 éve ő húzza a harangot. Azért tartjuk fontosnak, hogy reformátusok legyünk, mert nekem nincs templomom. A férjem ortodox, de katolikus templomban esküdtünk. Amikor Nagyercsébe költöztünk, megkérdezte a férjemet az ortodox pópa, hogy beáll-e a közösségbe. Nem akart. Nekem pedig nagyon jólesik, amikor magyar szót hallok az istentiszteleten. Azt mondtam a református tiszteletesnek, hogy ha már nem tudok áldozni és gyónni, akkor legalább egy évben kétszer vehessek úrvacsorát. Aztán, ameddig élek, egyedüli magyarként gondját viselem a templomnak – magyarázza Emese.

Kimegyünk az istenházából, megtekintjük a haranglábat. A harangon gr. Toldalagi Ferenc és gr. Bánffy Kata neve áll. A faépitmény

nagyercsei és nagyiklodi Tholdalagi család Erdély régi magnás családjainak egyike, nevét a család Toldalag helységéről kapta, ősi birtokaikhoz tartozott a település. Az egyik kazettában az 1772-es évszám olvasható. 1924-ben felújították, azóta csak kisebb javításokat, karbantartási munkát végeztek az épületen. Legutóbb idén a Teleki László Alapítvány támogatásával a Römer-program keretében járt kint három marosvásárhelyi szakember, akik, a tancsi templomhoz hasonlóan, a kazettamennyezetet megszabadították a szűtől. Mivel műemlék templomról van szó, bármilyen javítási, állagmegőrzési munkálatot csak különleges engedéllyel lehet végezni.

A templomban folytatjuk a beszélgetést a Bulat családdal.

– Miután meghalt Károly, mondtam az uramnak, álljunk át a

Az udvaron lovak, tehenek legelnek. A tiszteletes megjegyzi, azért ezt nem kellene engedni. Bulat Emese románul szólítja fel a férjét, intézkedjen, mert hát szomszéd ide vagy oda, azért mégse lehet, hogy a helyet legelőnek tekintsék.

Útközben Bala polgármesterével, *Vlad Marianával* találkozunk, aki 2000-tól áll a falu élén. Pályázati támogatásnak köszönhetően újjáépítik a nagyercsei kultúrthont, egy óriási tábla hirdeti, hogy vidékfejlesztési alapról a községi utat is felújítják. *Ady István* lelkész megemlíti, hogy a református műemlék templom is főjavításra szorul. A polgármester megígéri, amennyiben lehet, támogatja a kezdeményezést. Majd büszkén mondja: nem hagyja magát, tisztában van a templom értékével.

Miután elköszönünk a polgármestertől, a tiszteletes hozzátéveszi: – Benépesítjük az elárvult templomot. Eddig háromszor szerveztünk kihelyezett istentiszteletet, amikor az egyházközségből egy nagy autóbusznyi magyarfülpösi atyafival jöttünk ide. November 8-án újra készülünk, s addig, remélem, nagyercsei „gazdája” is lesz a templomnak. S ha Isten megsegít, sikerül felújítani és az utókor számára megőrizni örökségünk.

Amint a gépkocsival Marosvásárhely felé tartunk, azon gondolkodom, hogy talán nem ártana szórványmentő programként Erdélyben támogatni azokat, akik kihalófélben levő – hajdanában magyarok által lakott – faluba költözni. Mert lehet, hogy egy ember vagy egy család ilyen helyen többet tehet a közösségért, mint sokan mások, akik máshol keresik a boldogságot, s házat, hazát feladva talán sohasem lelik meg.

NÉPÚJSÁG SPORT 1020.

Szerkeszti: Farczádi Attila

Fejér Béla büntetőt védett, de így is vesztett a Sepszi OSK

Eric megcélozza a háromszéki kaput a Viitorul első gólját megelőzően

Zsinórban ötödik győzelmét szerezte meg a Konstancai Viitorul a labdarúgó 1. ligában. A bajnoki címvédő a 17. fordulóban a Sepszi OSK-t három góllal múlta felül, a háromszékieknek így nem sikerül magukhoz térniük Valentin Suciú vezetőedző leváltását követően sem. Az ideiglenesen Nagy Sándor által irányított székelyföldi gárda immár kilenc nyeretlen mérkőzésnél tart. Eric de Oliveira lövését követően Florin Dumbravă a 20. percben öngóllal juttatta vezetéshez Gheorghe Hagi tanítványait, akik a 39. percben Hodoroagea, majd a 77. percben Vîna találatával bebiztosították

a győzelmüket. Aprócska sikerélménye ezek után csak a Sepszi OSK kapusának, Fejér Bélának lehetett a három gól ellenére is, miután az 56. percben hátrította Cristian Ganea büntetőjét.

Ugyancsak három góllal kapott ki a 2. ligás labdarúgó-bajnokság 15. fordulójában a Marosvásárhelyi ASA, amelynek életben maradási reményei megmaradtak, a csődöt kimondó törvényszéki ítélet ugyanis nem bizonyult véglegesnek, a fellebbezésnek helyet adtak, így a klub a télig biztosan folytathatja tevékenységét. A Sziget utcaiak ezzel együtt tovább

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 2. liga, 15. forduló: Dunărea Călărași – Marosvásárhelyi ASA 3-0 (3-0) Călărași, Ion Comșa stadion, vezette: Dan Grigore Botescu (Bukarest), Florin Puceanu (Ulmi), Răzvan Mihai Dobre (Șotânga).
Gólszerzők: Val. Munteanu (30.), Danciu (42.), Cr. Pușcaș (45.).
Călărași: C. Lungu – Țenea, Bg. Manole, Gassama, Tomozei, Danciu, Cr. Pușcaș, Sil. Pană, Val. Munteanu (67. Mezu), Kanda (82. Mesquita), Val. Alexandru (73. C. Cristea).
ASA: Moga – Kilyén, Candrea, P. Iacob, D. Panait – Petra (69. R. Ilescu), Mijokovic – R. Licu (77. Mendy), Petriș, C. Sirbu – Al. Stoica (81. Băjan).

bukdácsoznak a bajnokságban: most Călărași-on maradtak alul, a házigazda Dunărea játékosai az első félidő utolsó negyedórájában három gólt lőttek, és ezzel el is döntötték a három pont sorsát.

A 3. ligában hazai pályán szereplő Maros megyei csapatok közül csak a Szászrégeni Avântulnak sikerült begyűjtenie valamennyi pontot, a Radnót erejéből csak döntetlenre

futotta. Csíkszeredában Székely El Clasicót rendeztek, amelyet ismételtelen a helyi FK nyert meg, bár nem olyan arányban, mint tavaly, amikor leiskolázta a Székelyudvarhelyi FC-t. Kézdivásárhely hazai pályán botlott, középszőnyben elfoglalt helye ennek dacára nem veszélyeztetett.

A Maros megyei 4. ligás bajnokságban meglepetésnek könyvelhet-

jük el az ellentmondásos eredményeket produkáló Nyárádszereda győzelmét a Marosvásárhelyi Gaz Metan otthonában, a többi mérkőzésen a papírforma érvényesült. Érdekesség, hogy Szováta játék nélkül nyert Mezőmehesen, miután a házigazdák nem biztosították az egészségügyi ellátást a találkozón.

Székes Károly a Marosvásárhelyi TVR-ben

Hétfőn 17.40-től (ismétlésben kedden 11.10-től) a Marosvásárhelyi TVR *Sípszó után* című műsorának meghívottja Székes Károly, az ASA női labdarúgócsapatának edzője. A beszélgetés témája a klub rendkívül nehéz anyagi helyzete, mely el lehetetleníti a többszörös bajnok női csapatot is.

Eredményjelző

- * 1. liga, 16. forduló (eddig nem közölt eredmények): Kolozsvári CFR – Medgyesi Gaz Metan 0-0, USK Craiova – Bukaresti FCSB 2-5, Sepsiszentgyörgyi Sepszi OSK – Botoșani FC 0-2, Bukaresti Dinamo – Konstancai Viitorul 0-4; 17. forduló: Botoșani FC – Voluntari FC 1-0, Astra Giurgiu – USK Craiova 2-2, Konstancai Viitorul – Sepsiszentgyörgyi Sepszi OSK 3-0, Medgyesi Gaz Metan – Bukaresti Dinamo 0-3. Az állás: 1. FCSB 35 pont, 2. CFR 34, 3. Craiova 33, ...12. Sepszi OSK 11.
- * 2. liga, 15. forduló: Academica Clinceni – Sportul Snagov 2-1, Mioveni CS – Bukaresti Metaloglobus 0-1, Balotești CS – Argeș FC 1-0, Afumați CS – Dacia Unirea Brăila 2-0, Szatmárnémeti Olimpia – Temesvári Ripensia 1-1, Aradi UTA – Nagyvárad Luceafărul 2-3, Zsilvásárhelyi Pandurii – Foresta Suceava 0-1, Dunărea Călărași – Marosvásárhelyi ASA 3-0, Temesvári Politehnica ASU – Știința Miroslava 1-0, Nagyszebeni Hermannstadt – Chindia Târgoviște 0-0. Az állás: 1. Călărași 35 pont, 2. Nagyszeben 34, 3. Târgoviște 31, ...7. ASA 22.
- * 3. liga, I. csoport, 11. forduló: Pașcani CSM – Galaci Metalosport 7-0, Románvásár CSM – Focșani CSM 2-0, Avântul Valea Mărilor – Sănătatea Darabani 3-4, Kézdivásárhelyi KSE – Bucovina Rădăuți 0-2, Csíkszeredai FK – Székelyudvarhelyi FC 2-0, Barcarozsnyói Olimpic Cetate – Galaci Suporter Club Oțelul 0-1, Sporting Liești – Szászhermány FC 1-0. Az állás: 1. Oțelul 22 pont, 2. Aerostar 22, 3. Románvásár 20, 4. Csíkszereda 20, ...9. Kézdivásárhely 15, ...12. Székelyudvarhely 9.
- * 3. liga, V. csoport, 11. forduló: Gyulafehérvári Unirea – Vidombáki Viitorul 10-0, Radnót SK – Kolozsvári Sănătatea 1-1, Felek FC – Magyarigeni Performanța 1-3, Lénárdfalvi Fotbal CS – Tasnádi Unirea 2-0, Szászrégeni Avântul – Dési Unirea 3-1, Magyargáldi Unirea – Kolozsvári CFR II 2-1, Medgyesi Gaz Metan II – Kolozsvári U 0-3. Az állás: 1. Kolozsvári U 23 pont, 2. Magyarigén 23, 3. Kudzsir 22, ...8. Avântul 16, ...13. Radnót 6.
- * 4. liga, 11. forduló: Marosludas – Dicsőszentmártoni Unirea Tricolor 1-0, Nagysármás – Marosoroszfalu 2-5, Marosvásárhelyi Gaz Metan – Nyárádszereda 0-1, Mezőmehes – Szováta 0-3 (játék nélkül), Nyárádtó – Kutyalva 5-2, Marosvásárhelyi Athletic – Náznánfalva 3-1, Ákosfalva – Marosvásárhelyi MSE 0-2. Dános állt. Az élcsoport: 1. MSE 29 pont, 2. Szováta 25, 3. Marosoroszfalu 22, 4. Marosludas 22.
- * NB I, 15. forduló: Ferencváros – Debreceni VSC 2-1, Szombathelyi Haladás – Paks 1-2, Vasas – Újpest 0-1, Videoton – Mezőkövesd 4-0, Diósgyőr – Balmazújváros 1-2, Budapest Honvéd – Puskás Akadémia 4-3. Az élcsoport: 1. Videoton 32 pont, 2. Ferencváros 32, 3. Debrecen 25.

DUNA

Fölszállott a páva
5 éves

A hagyomány összeköt
Népzenei és néptánc tehetségkutató műsor
Október 27-től péntek esténként a Dunán

Bajnokok Ligája: Két angol csapat a 16 között

A Manchester City a Napoli vendégeként is nyert, így továbbra is százszázalékos a legrangosabb európai kupasorozatban

A Tottenham Hotspur és a százszázalékos Manchester City is győzelemmel jutott tovább szerdán a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportköréből.

A negyedik fordulón a londoniak a címvédő Real Madridot verték fölényesen, 3-1-re. A nagy iramú és színvonalas találkozón a hazaiak jobb helyzetkihasználásuknak köszönhetik sikerüket, amely egy pillanatig nem forgott veszélyben,

ugyanis a spanyol csapat csak a hajrában tudott szépíteni. A csoport másik találkozóján a Borussia Dortmund másodikjára sem bírt a ciprusi APOEL együttesével, amelyben csereként a szünetben beállva kapott lehetőséget Sallai Roland.

A Manchester City is rangadón győzött, méghozzá az SSC Napoli vendégeként 4-2-re, így – a Manchester

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, csoportkör, 4. forduló (szerdai eredmények):

* *E csoport:* FC Liverpool (angol) – Maribor (szlovén) 3-0 (0-0), Sevilla (spanyol) – Szpartak Moszkva (orosz) 2-1 (1-0). Az állás: 1. FC Liverpool 8 pont, 2. Sevilla 7, 3. Szpartak Moszkva 5, Maribor 1.

* *F csoport:* Sahtar Donyeck (ukrán) – Feyenoord (holland) 3-1 (2-1), SSC Napoli (olasz) – Manchester City (angol) 2-4 (1-1). Az állás: 1. (és továbbjutott) Manchester City 12 pont, 2. Sahtar Donyeck 9, 3. SSC Napoli 3, 4. Feyenoord 0.

* *G csoport:* FC Porto (portugál) – RB Leipzig (német) 3-1 (1-0), Besiktas (török) – AS Monaco (francia) 1-1 (0-1). Az állás: 1. Besiktas 10 pont, 2. FC Porto 6, 3. RB Leipzig 4, 4. AS Monaco 2.

* *H csoport:* Tottenham Hotspur (angol) – Real Madrid (spanyol) 3-1 (1-0), Borussia Dortmund (német) – APOEL (ciprusi) 1-1 (1-0). Az állás: 1. (és továbbjutott) Tottenham Hotspur 10 pont, 2. Real Madrid 7, 3. Borussia Dortmund 2 (4-8), 4. APOEL 2 (2-8).

A csoportok első két helyezettje jut a nyolcadöntőbe, míg a harmadikok átkerülnek az Európa-liga kieséses szakaszába.

Unitedhez és a PSG-hez hasonlóan – továbbra is hibátlan a legrangosabb európai kupasorozatban. A győztes gólt Sergio Agüero szerezte, aki ezzel a klub történetének legeredményesebb játékosa lett. Az argentin csatár 178. találatával Eric Brookot előzte meg, aki 1928 és 1940 között futballozott a Cityben. Az olaszok nagy bajba kerültek az újabb vereségükkel, mivel a Sahtar Donyeck is győzött 3-1-re a nullapontos Feyenoord ellen, azaz az ukránok hatpontos előnyre tettek szert velük szemben két körrel a zárás előtt.

Gulácsi Péter csapata, az RB Leipzig 3-1-re kikapott a Porto vendégeként, így az éllovas Besiktas egyelőre nem biztosította helyét a nyolcadöntőben. Az angolok napját a Liverpool Maribor felett aratott háromgólos győzelme tette teljessé.

Ronaldo szerint nincs válsághelyzet a Realnál

Cristiano Ronaldo szerint annak ellenére sincs válságban a címvédő Real Madrid, hogy szerdán 3-1-re kikapott a Tottenham Hotspur csapatától a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének negyedik fordulójában. „Nem lehetünk mindig a legjobb formában, vannak jó és rossz pillanatok. Nyugodtak vagyunk, mert az számít, ami a szezon végén történik, nem az, ami most. El kell fogadnunk, hogy nem vagyunk jó passzban, de dolgoznunk kell tovább” – mondta a királyi gárda portugál aranylabdása, aki a Real becsületgőlját szerezte.

Zinedine Zidane irányításával a BL elmúlt két kiírásának győztese először szenvedett vereséget két egymást követő mérkőzésen, ennek ellenére a francia szakember is úgy véli, nincs ok a pánikra. „Sokan kérdezik, hogy aggódom-e, de nem. Nem is fogok, akármilyen történik. Nem vagyunk jó formában, de van időnk javítani ezen” – jelentette ki Zidane, aki elismerte, hogy a Tottenham megérdemelten gyűjtötte be a három pontot.

A csapata becsületgőlját jegyző portugál futballista szerint nem nagyon fontos, ami most történik

A Real a bajnokságban sem remekel, ugyanis a múlt hétvégén 2-1-re alulmaradt az újonc Gironával szemben, így nyolc pontra nőtt a hátránya az éllovas Barcelona mögött. Ugyanakkor a mostani BL-kudarc ellenére a Real 16 közé kerülését gyakorlatilag nem fenyegeti veszély, mivel öt ponttal előzi meg másik két riválisát, a német Borussia Dortmundot és a ciprusi APOEL-t.

Isztambul és Lisszabon verseng a 2020-as döntőért

Isztambul és Lisszabon verseng a labdarúgó Bajnokok Ligája 2020-as döntőjének megrendezéséért.

Az európai szövetség (UEFA) pénteki tájékoztatása emlékeztet arra, hogy a 76 ezer férőhelyes Atatürk Olimpiai Stadion 2005-ben már emlékezetes BL-finálénak volt a házigazdája, akkor a Liverpool végül büntetővel győzte le a szünetben már 3-0-ra vezető AC Milant.

A Benfica otthonául szolgáló lisszaboni Estadio da Luz ugyancsak másodszor lehet helyszín, 2014-ben a Real Madrid ott verte 4-1-re az Atlético Madridot a döntőben. A jelenlegi BL-szezon zárómeccsének a kijevi Olimpiai Stadion ad otthont, 2019-ben pedig az Atlético új arénájában, a Wanda Metropolitanban játszák a finálét.

Az Európa-liga 2020-as döntője Gdanskban vagy Portóban lesz.

Európa-liga: Alibec elsírta magát, Evra fejen rúgta a Marseille egyik drukkerét

A FCSB játékosa igyekezett elrejteni könnyeit

Dárdai Pál csapata, a Hertha BSC hazai pályán 2-0-ra legyőzte az ukrán Zorja együttesét a labdarúgó Európa-ligában csütörtökön. A berlinieknek – akik ezzel életben tartották továbbjutási reményeiket – bemutatkozott a felnőttek között a korábbi szövetségi kapitány fia, ifjabb Dárdai Pál.

Váratlan közjátéknak lehetnek szemtanúi a Bukaresti FCSB – Hapoel Beer-Seva mérkőzés nézői. A 70. percben lecsúszott Denis Alibec sírva fakadt, amiért át kellett adnia helyét Harleme Gnohérenek. A fővárosiak játékosa az utóbbi időben nehéz időszakát éli, az elmúlt periódusban nem kapott helyet a csapat keretében sem, most pedig alkalma lett volna a bizonyításra. Nem sikerült azonban meggyőző teljesítménnyel előrelépni, így Nicolae Dică vezetőedző a kispadra hívta. A futballista zokogva foglalt helyet, majd miután visszanyerte önruralmát, üdvözölte a szurkolókat, és az öltözőbe vonult, nem várta meg a meccs végét, amely egyébiránt csapata továbbjutását szentesítette a csoportkörből. A rangsort vezető alakulat az 1. helyről kvalifikálható, amennyiben nem veszíti el a Viktoria Plzen elleni visszavágó találkozót.

Az Olympique Marseille guimaraesi vendégjátékát sem mindennapi közjáték árnyékolta be: a csapatot elkísérő szur-

kolók a játékosokat szidalmazták a pálya mellett, mire Patrice Evra, a francia 36 éves, 81-szeres válogatott hátvédje az egyik drukker fején rúgta. Az erőszakos cselekmény miatt a játékvezető kizárta a mérkőzésről a korábbi Juventus- és Manchester United-védőt, így ő lett az Európa-liga történetének első olyan játékosa, akit azelőtt kiállítottak, hogy pályára lépett volna. Az Olympique Marseille vezetősége pénteken felfüggesztette a labdarúgót. Az európai szövetség bejelentette, hogy

Az erőszakos cselekmény miatt a játékvezető kizárta a mérkőzésről a francia futballistát

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Európa-liga, G csoport, 4. forduló: FCSB (román) – Hapoel Beer-Seva (izraeli) 1-1 (1-1)

Bukarest, Nemzeti Aréna, 30 ezer néző, vezette Halis Özkahya (török). Gólszerzők: Coman (31.), illetve Ben Sahar (38.).

Sárga lap: Man (45.), Pintilii (83.), Bălașa (90.), illetve Elo (6.), Miguel Vítor (15.), Nwakaeme (25.), Radi (36.), Sahar (73.).

FCSB: Niță – Enache, Larie, Bălașa, Junior Morais – Pintilii, Filip – Man (46. Teixeira), Budescu, Coman (65. Tănase) – Alibec (71. Gnohere).

Hapoel Beer-Seva: Góresh – Elo, Miguel Vítor (70. Ohana), Taha, El Hamed, Korhut – Radi, Cuenca (76. Melikson), Einbinder – Ben Sahar (82. Barda), Nwakaeme.

Evrának a következő mérkőzést biztosan ki kell hagynia. Az esetleges további büntetésről a szervezet ellenőrző, etikai és fegyelmi bizottsága dönt majd pénteki ülésén.

A negyedik forduló után biztosította helyét a legjobb 32 között a román FCSB mellett az orosz Zenit, az Arsenal, valamint egy utolsó pillanatban szerzett góllal az olasz Lazio is.

Eredményjelző

Európa-liga, csoportkör, 4. forduló:

* *A csoport:* Slavia Prága (cseh) – Villarreal (spanyol) 0-2 (0-1), Makkabi Tel-Aviv (izraeli) – Asztana (kazah) 0-1 (0-0). Az állás: 1. Villarreal 8 pont, 2. Asztana 7, 3. Slavia Praha 5, 4. Makkabi Tel-Aviv 1.

* *B csoport:* Young Boys (svájci) – Dinamo Kijev (ukrán) 0-1 (0-0), Partizan Belgrád (szerb) – Skenderbeu (albán) 2-0 (1-0). Az állás: 1. (már továbbjutott) Dinamo Kijev 10 pont, 2. Partizan 5, 3. Young Boys 3, 4. Skenderbeu 2.

* *C csoport:* Basaksehir (török) – Hoffenheim (német) 1-1 (0-0), Ludogorec (bolgár) – Braga (portugál) 1-1 (0-0). Az állás: 1. Ludogorec 8 pont, 2. Braga 7, 3. Hoffenheim 4, 4. Basaksehir 2.

* *D csoport:* Rijeka (horvát) – Austria Bécs (osztrák) 1-4 (0-1), AEK Athén (görög) – AC Milan (olasz) 0-0. Az állás: 1. AC Milan 8 pont, 2. AEK Athén 6, 3. Austria 4, 4. Rijeka 3.

* *E csoport:* Apollon (ciprusi) – Atalanta (olasz) 1-1 (0-1), Olympique Lyon (francia) – Everton (angol) 3-0 (0-0). Az állás: 1. Atalanta 8 pont (8-3), 2. Olympique Lyon 8 (7-3), 3. Apollon 3, 4. Everton 1.

* *F csoport:* FC Koppenhága (dán) – Zlín (cseh) 3-0 (1-0), Lokomotiv Moszkva (orosz) – Sheriff (moldovai) 1-2 (1-1). Az állás: 1. FC Koppenhága 6 pont (4-1), 2. Sheriff 6 (3-2), 3. Lokomotiv Moszkva 5, 4. Zlín 2.

* *G csoport:* FCSB (román) – Hapoel Beer-Seva (izraeli) 1-1 (1-1), Viktoria Plzen (cseh) – Lugano (svájci) 4-1 (3-1). Az állás: 1. (már továbbjutott) FCSB 10 pont, 2. Viktoria Plzen 6, 3. Hapoel Beer-Seva 4, 4. Lugano 3.

* *H csoport:* Arsenal (angol) – Crvena zvezda (szerb) 0-0, 1. FC Köln (német) – BATE Boriszov (fehérorosz) 5-2 (1-2). Az állás: 1. (már továbbjutott) Arsenal 10 pont, 2. Crvena zvezda 5, 3. BATE Boriszov 4, 4. 1. FC Köln 3.

* *I csoport:* Vitória Guimaraes (portugál) – Olympique Marseille (francia) 1-0 (0-0), Salzburg (osztrák) – Konyaspor (török) 0-0. Az állás: 1. Salzburg 8 pont, 2. Olympique Marseille 6, 3. Vitória Guimaraes 4 (4-5), 4. Konyaspor 4 (2-4).

* *J csoport:* Hertha BSC (német) – Zorja Luhanszk (ukrán) 2-0 (1-0), Athletic Bilbao (spanyol) – Östersund (svéd) 1-0 (0-0). Az állás: 1. Östersund 7 pont, 2. Zorja Luhanszk 6, 3. Athletic Bilbao 5, 4. Hertha BSC 4.

* *K csoport:* Vitesse (holland) – Zulte Waregem (belga) 0-2 (0-1), Lazio (olasz) – Nice (francia) 1-0 (0-0). Az állás: 1. (már továbbjutott) Lazio 12 pont, 2. Nice 6, 3. Zulte Waregem 4, 4. Vitesse 1.

* *L csoport:* Real Sociedad (spanyol) – Vardar Szkopje (macedón) 3-0 (1-0), Rosenborg (norvég) – Zenit (orosz) 1-1 (0-0). Az állás: 1. (már továbbjutott) Zenit 10 pont, 2. Real Sociedad 9, 3. Rosenborg 4, 4. Vardar Szkopje 0.

Kiskukták

A Petry Látványműhely és Múzeum interaktív gyermekfoglalkozása

A Magyar Termék védjegyet elnyert Petry Látványműhely és Múzeum egyik fontos tevékenysége a látogatók számára a *Kiskukták* elnevezésű programsorozat.

A népszerű *Kiskukták* programunkon eddig közel 2200 óvodás és kisiskolás gyermek és nevelő vett részt. A 60 perces tevékenység alatt

tatja meg a gyermekeknek, hiszen a közös tevékenység elengedhetetlen kellékei a húsdaráló, a mozsár, a tekenő, amiben a húst fűszerezik. A kis látogatók ezután ötös csapatokban beöltöznek kis kuktáknak: köntényt, kalapot, kesztyűt és karvédőt öltenek. Felváltva bekapcsolódnak a kolbászkészítés folyamatába.

Az egyik csapat a fűszerezésben segít, a másik a befűszerezett hús összegyúrásában, majd a következő csoport darálja, végül pedig természetes bélbe töltik a kolbász húst.

A hentesmester egész idő alatt a segítségükre van, és hasznos tanácsokkal látja el őket, segíti a munkafolyamatot.

Minden gyermek elégedetten jön ki a látványműhelyből, hiszen az általában fűszerezett, összegyúrt, ledarált és megtöltött kolbászt az esemény után hazavihetik és megkóstolhatják. Így válik igazán fontosá a gyermekek számára a szakma iránti elkötelezettség, így szeretik meg a mesterséget.

A múzeumi tárlatvezetés a hentesmester használatos eszközök bemutatásáról szól, a régi mérlegeken keresztül a hagyományos asztali kolbásztöltőn át a különböző méretű késekig. A sonkatrezenban pedig láthatják a kétféle pácolási eljárást is.

Ezután rövid beszélgetés követ-

a következő témák kerültek bemutatásra a látogató kisgyermekeknek:

1. Köszöntő a Látványműhelyben
2. Hogyan készül a kolbász?! – A kolbászt Ti készíttétek
3. Mit rejt a mozsár? – fűszerfelismerő
4. Rövid tárlatvezetés a múzeumban – a hentesmester eszközei
5. Tudod, mit eszel?! – interaktív beszélgetés az egészséges táplálkozásról
6. Egészségkapitány – avatás, fogadalom
7. Falatkák – kóstoló

Bíró László hentesmester a műhelyben használatos eszközeit mu-

kezik, ahol az egészséges életmód és táplálkozás fontosságát hangsúlyozzuk, rávezetve a gyerekeket a változatos táplálkozás szükségessé-

gére, a sportolás és a mozgás fontosságára, és a tudatos vásárlásra ösztönözzük őket.

A találkozó végén Egészségkapitányokká „avatjuk” őket, oklevéllel tesznek fogadalmat arról, hogy ezután figyelnek a táplálkozásukra és másokat is erre buzdítanak.

A népszerű *Kiskukták* tevékenységnek a hagyományörzés és a szakma megismertetése is a céljai közé tartozik. Ennek mi sem lehetne jobb bizonyítéka, mint hogy 2017 májusára több mint 400 gyermek jelentkezett. A díjnyertes Petry Látványműhely és Múzeum céljai közt is szerepel a múlt bemutatása, oktatni a jövő nemzedékét a szakmára, és a minőségi, hagyományos módszerekkel készült termékek fogyasztására felhívni a figyel-

met. Ezért is vagyunk méltán büszkék az idei évben Magyar Termék Nagydíjjal kitüntetett *Kiskukta* programunkra. (b.e.)

Konzultációk fiataloknak Marosvásárhelyen és Szászrégenben

Com'ON Café – Szólj bele!

November 7-én Szászrégenben, 8-án, szerdán pedig Marosvásárhelyen szervez újszerű, fiatalos jellegű beszélgetést 14–29 éves fiataloknak a PONT Csoport és a Marosszéki Közösségi Alapítvány a Com'ON Café gyűjtőcímmel.

Amint *Gál Sándor*, a Marosszéki Közösségi Alapítvány ügyvezetője kifejtette, a esemény célja, hogy a fiatalok szervezett körülmények között mondassák el gondolataikat a városukkal kapcsolatban, mit hiányolnak, mi zavarja őket, mit változtatnának, illetve egymás között is megbeszélhessék ezeket. Amint hangsúlyozta, a Com'ON Café a World Café módszert követi. A beszélgetések egy rövid bevezető után kétszer 30 perces blokkokban, ötfős csoportokban zajlanak. Az első 30 perc letelte után a csoporttagok egy kivételével helyet cserélnek, a helyén maradt személy ismerteti az újonnan érkezőkkel, amiről addig beszélgettek, és ismét megvitatják a kérdéseket. A beszélgetések közben az erre kijelölt önkéntesek az elhangzó információkat gyűjtik, amelyeket külön megjelenítenek. A csoportos beszélgetések után bárkinek lehetősége nyílik nyilvánosan is elmondani gondolatait. Az elhangzottakat a szervezők összesítik, az adatokat közzéteszik, majd eljuttatják a polgármesteri hivatalokhoz és más döntéshozókhöz.

A Com'ON Café események időpontjai: november 7-én, kedden 17 órától Szászrégenben, a George Enescu Művelődési Házban, a Republicii u. 2. sz. alatt, Facebook-elérhetőség: <https://www.facebook.com/events/276866929488860>. Regisztrációs űrlap: <https://goo.gl/NJex2a>. November 8-án, szerdán 17 órától Marosvásárhelyen, a Plaza Hotelben, Rózsák tere 22–24. sz. Facebook: <https://www.facebook.com/events/124527154903776>. Regisztrációs űrlap: <https://goo.gl/rXsD38>

Az eseménysorozat több romániai városban megszervezendő konzultációsorozat része, és a Com'ON Romania projekt keretében zajlik. A programot az Erasmus+ támogatja az Oktatási és Szakképzési Programok Országos Hivatalán keresztül – fejtette ki *Gál Sándor* társszervező. (szer)

Külhoni iskolák jelentkezését is várja a magyar közmédia

Petőfi Aranyórája

Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából Ákos önálló esttel jelentkezik a Nemzeti Színházban. A színházi szereplés mellett az előadó egy-egy kiválasztott gimnáziumba is elviszi a produkciót.

Kovács Ákos Kossuth-díjas magyar dalszerző, zeneszerző, költő méltó módon tisztel meg Arany János emléke előtt a költőfejedelem születésének bicentenáriumán. A budapesti Nemzeti Színházban kedvenc verseit osztja meg a közönséggel, s a produkciót egy-egy általa kiválasztott gimnáziumba is elviszi. Amennyiben külhoni tanintézmény, osztály is tanúja kíván lenni a remek bemutatónak, ehhez nem kell mást tennie, mint a www.petofilive.hu/aranyora oldalra feltöltött három Arany János-vers egyikét megfilmesítenie.

A nyertes osztály egy rendhagyó irodalomórán vehet részt Ákossal, valamint az osztály minden tagja ajándék CD-t, Ákos hangoskönyv-felvételét kapja meg.

Más nyeremény is várja az Arany-rajongókat, ugyanis a legjobbnak bizonyult osztály minden tagja belépőt kap a SunCity musicalre december 16-án, szombaton 15 órára.

A musicalban a sorozatból ismert diákok (Soma, Rozi, Lilla, Csabi, Miki és Lara) a tanévzáró után nyári kalandra indulnak a SunCity Fesztiválra. Egy tévedés miatt ugyanabban a balatoni villában kötnek ki, ahol Lilla ikertestvére és baráti köre is bulizni szeretne, akik arra készülnek, hogy dalokkal induljanak a fesztivál himnuszára kiírt pályázaton. A két csapat hamar összérúgja a port, a viszály furcsa helyzeteket teremt, új szerelemek szövődnek, rivális dalos párok állnak össze, akik szintén megmérenék magukat a pályázaton. Vicces szituációk, lélegzetelállító zenés-táncos produkciók fűszerezik a fordulatos, romantikus történetet. (közlemény)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TIM-KO PÉKSÉG** alkalmaz **ELADÓKAT** kenyérüzletbe (1500 lej) és **BETEGNYUGDÍJASOKAT** (3-as fokozat) különböző munkákra (800 lej). Jelentkezni személyesen, önéletrajzzal a Bodoni utca 85. szám alatt. (19515-I)

A **VILA BRAN CLUB** (Törösvár, Brassó) alkalmaz tapasztalattal rendelkező: **RECEPCIÓST**, gyermekek számára **ANIMÁTOR**; **PINCÉRT**, **SZOBALÁNYT**. Tel. 0722-268-866. (60391-I)

A **marosvásárhelyi GUTENBERG KÖNYVESBOLTBA** csapatunk bővítéséhez keresünk **MUNKATÁRSAT**. Elvárások: jó kommunikációs készség, kulturált megjelenés és viselkedés, irodalmi tájékozottság, megbízhatóság. Előnyt jelent, de nem feltétel: kereskedelmi végzettség, könyvesbolti és/vagy kereskedelmi gyakorlat. Amit kínálunk: jó légkörű, stabil, kulturált munkahely, megbízható munkaadói háttér. A fényképes önéletrajzokat az info@gutenberg-art.ro e-mail-címre várjuk. (sz.-I)

ROMÁN TÖKÉJŰ ÉPÍTKEZÉSI CÉG alkalmaz **KÉPESÍTETT KÖMŰVESEKET, ÁCSOKAT, VASBETONSZERELŐKET**, minimum 3 éves tapasztalattal. Az önéletrajzokat a következő faxszámon: 0265/266-067, e-mailben az office@moragroind.ro címen, vagy személyesen Marosvásárhelyen, az 1848. út 50/6. szám alatti irodánkba várjuk. (60562)

A **marosvásárhelyi MTZ GROUP KFT. VILLANYSZERELŐT** alkalmaz. Tel. 0265/208-400, 0727-077-433, 8-16 óra között. (19537-I)

ANASTASIA javasasszony Marosvásárhelyen tartózkodik. Garantáltan megold minden problémát: feloldja az átkot, kötést, kigyógyít az alkoholizmusból, összebékíti a családokat, látja a jövőt, elűzi a rontást. Engedéllyel rendelkezik.
Eva nagyon hálás Anastasiának, mert összehozta a férjével egyetlen ülés után.
Hívja bizalommal a **0744-218-933, 0764-106-694**-es telefonszámon.
(Fizetett hirdetés: 4849)

REGISZTRÁLJON A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOKRA!

 regisztracio.ro

TEL.: 0800-444-666

Minden magyar állampolgár szavazhat, aki előzőleg regisztrált.
Ha adataiban változás történt, jelentse be!

 EUROTRANS
alacsony

atlasfm
106.4 FM
TG.MUREŞ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

 AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Tárgu Mureş **88.1 FM** Bovaia **102.1 FM**
Marosvásárhely Szovata

r • a • d • i • o

Reghin **94.7 FM** Sighişoara **104.3 FM**
Szászrégen Begeşvár

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

LAM, hiteles
megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0266-363-777
www.lammikrohitel.ro

**Rovar- és rágcsálóirtás – Fertőtlenítés –
Növényvédelmi kezelések**

 CORAL IMPEX S.R.L.

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

Az ÖNÖK
kényelméért
és egészségéért!

A Coral Impex Kft. elérhetősége: Marosvásárhely, 1918. December 1. út
261. sz. 3. lakrész. Tel/fax: 0265/256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro; www.coralimpex.ro

A Siletina Impex
– Helyi Közszállítási Vállalat Rt.
személyzetválogatást szervez autóbuszsofőri
állások betöltésére

Követelmények:

- D kategóriás jogosítvány
- személyszállítási engedély (atestat)
- legkevesebb két év tapasztalat személyszállításban

A kérvények önéletrajzzal, a jogosítvány, illetve az engedély, a végzettséget igazoló iratok másolatával, esetleges ajánlással a cég Marosvásárhely, Béga utca 2. szám alatti titkárságán nyújthatók be hétfőtől péntekig 9–15 óra között.

Bővebb felvilágosítás a 0265/269-077-es telefonszámon.

23. MAROSVÁSÁRHELYI
NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR

ahol a múlt
és a jövő...

MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ • 2017. NOVEMBER 16–19.

SHAKESPEARE'S SONNETS & SONGS
WH EGYÜTTES • NÁDASDY ÁDÁM
2017. 11. 16. • CSÜTÖRTÖK • 19 h

**IRODALMI
ESTEK**

**TÖBBEZER
KÖNYVCÍM**

KUTYÁBÓL SZALONNA - GYEREKKONCERT
KALÁKA + LACKFI JÁNOS
2017. 11. 18. • SZOMBAT • 11 h

JULIUS CAESAR
KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ
2017. 11. 17. • PÉNTEK • 19 h

**GYEREK-
PROGRAMOK**

www.vasarhely.ro/konyvvasar
www.facebook.com/konyvvasar
www.biletmaster.ro

ARANY JÁNOS-EST
KALÁKA+LACKFI JÁNOS
2017. 11. 18. • SZOMBAT • 19 h

MÉRLEGEN

DEMETER KATALINNAL

CSÜTÖRTÖKÖN 21:30-TÓL

AZ
ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓBAN

 [FACEBOOK.COM/ETVMERLEGEN](https://www.facebook.com/ETVMERLEGEN)

 [YOUTUBE.COM/ERDELYIMAGYARTELEVIZIO](https://www.youtube.com/ERDELYIMAGYARTELEVIZIO)